

Sensorveiledning for PSY2103 – Sexologi, vår 2021

Studentene skal gjennom en tre dagers skriftlig hjemmeeksamen vise at de har tilegnet seg kunnskapsmål og generell kompetanse som presisert i oversikten over emnet på UiO sine websider <https://www.uio.no/studier/emner/sv/psykologi/PSY2103/index.html>. Eksamen er en tre-dagers hjemmeoppgave der oppgaven typisk ber studenten å beskrive og drøfte et sentralt tema innen sexologi. Hensikten er at studenten gjennom å besvare oppgaven skal få egen erfaring med å anvende teori og empiri. Studenten må på en reflektert og faglig god måte besvare alle punkter i oppgaveteksten, inkludert å bruke emnets teorier, modeller og/eller empiri tilpasset oppgaveteksten med tilhørende og tilstrekkelige referanser til forskningslitteratur som er relevant for emnet. Litteraturhenvisninger både i teksten og referanselisten skal følge standarden i American Psychological Association's (APA) versjon 7. Besvarelsen må vise at studenten har evne til selvstendig faglig arbeid og reflektere at studenten har tilegnet seg og kan bruke pensum på en tilfredsstillende måte.

Fire aspekter skal vektlegges ved vurderingen:

- KUNNSKAPSMENGDE (teoretisk/empirisk)
- INNSIKT (oversikt/forståelse)
- FREMSTILLING (struktur/begrepsapparat)
- BRUK (selvstendighet/originalitet)

En ideell oppgave skal vise til et høyt kunnskapsnivå og en fremstillingsmåte som er overordnet. I en ideell oppgave skal sentrale begreper og teorier beskrives. Slike oppgave er kjennetegnet ved at eksempler, empiri og teori er meget bra beskrevet og satt i en overordnet sammenheng. I en ideell oppgave viser kandidaten en meget god drøftende stil gjennom besvarelsen, en overordnet forståelse og trekker temaene opp på et overordnet nivå.

Pensum er grunnlaget for å besvare hjemmeeksamen, men oppgaven krever også at man søker oppdatert informasjon om f.eks. forekomst av et fenomen eller definisjoner. Bruk av forskningslitteratur utover pensum skal belønnes, men slik litteratur må være relevant i forhold til oppgaveteksten. Gode besvarelser hvor spørsmålene tolkes noe annerledes, bør kunne gis gode karakterer, forutsatt at det er rimelige tolkninger som kandidaten legger til grunn.

1. Hva er masturbasjon? Gjør kort rede for barns seksuell atferd og utvikling. Hva fremmer en positiv seksuell utvikling hos barn.

- a. Begrepet skal defineres og gis referanse(r)
- b. Beskrive hvordan det seksuelle innholdet/repertoaret endres og utvikles fra spedbarnsalder til skolealderen (se side 56-67 i Træen & Lewin, 2008). En god oppgave vil dra inn ulike perspektiver (barns versus voksnes tolkninger av atferden) og utfordringene rundt det å måle barns seksuelle atferd/normal seksuell utvikling (barn har en annen begrepsapparat, observasjoner påvirkes av voksnes tolkninger, begrensinger ved retrospektive tilnærminger)
- c. Beskrive faktorer som fremmer god seksuell utvikling hos barn, som er:
 - Familie og samfunn har positive holdninger til seksualitet
 - Skape støttende og aksepterende omgivelser for barns seksualitet
 - Ikke å bli eksponert for seksuelle konflikter i familien
 - Mulighet for sunn seksuell lek med jevnaldrende

2. Flere menn enn kvinner oppgir i undersøkelser at de masturberer. Drøft denne forskjellen i et utviklingsperspektiv, og i et perspektiv som betrakter seksualitetens uttrykksformer som sosialt konstruerte?

Biologien er forutsetningen for seksuell utlevelse, men hvordan vi uttrykker vår seksualitet er sosialt og kulturelt bestemt. Seksualitetens uttrykksformer (for eksempel atferd, forestillinger og holdninger, normer, verdier, meninger) varierer mellom ulike kulturer og samfunn, og innad i ulike kulturer og samfunn (for eksempel etter kjønn, sosial klasse, etnisitet), og over tid. Det betyr at seksualitetens uttrykksformer – der masturbasjon er en slik uttrykksform - er sosialt konstruert. Seksualitetens uttrykksformer læres og internaliseres i sosial- og gruppespesifikke seksuelle sosialiseringprosesser fra tidlig barndom av. Guttebarn og jentebarn har ulik anatomisk oppbygning og gjennomgår derfor ulike sosialiseringprosesser, og lærer seg ulike kjønnsroller:

Gutter:

- kjønnsorganer befinner seg på utsiden
- gutter tar på penis når de tisser, og anses derfor som noe «naturlig»
- ereksjoner blant gutter vurderes positivt
- gutter oppdager tidlig seksuell nytelse ved genital stimulering
- gutter blir ikke oppmuntret til å uttrykke følelsene sine verbalt
- seksualisering av følelser
- det blir guttenes språk å uttrykke følelser gjennom seksualiteten

Implikasjonen av den seksuelle sosialiseringen blir at gutter er mer fortrolig med masturbasjon enn jenter er.

Jenter:

- kjønnsorganer befinner seg på innsiden, mindre synlig
- Ingen «naturlig» unnskyldning for å ta på tissen
- Berøring vurderes ikke positivt (anses som seksuelt)
- Ved berøring reagerer miljøet med å distrahere jenta
- Ingen direkte koblingen mellom seksuelle følelsen og genitale stimulering
- Jenter læres opp til å være opptatt av underliv og hygiene
- lærer seg å ha omsorg for andre, kjæle, klemmer og kysse og å uttrykke følelsene sine i ord
- Jenter uttrykker følelser via språk– også seksuelle

Implikasjonen av den seksuelle sosialiseringen blir at jenter er mindre fortrolig med masturbasjon enn gutter er.

Viktige momenter i besvarelsen:

- Seksualitet som en sosial konstruksjon
- Seksuell sosialisering
- Formell og uformell kontroll av seksualitet
- Beskrivelse ulike seksuelle sosialiseringprosesser for gutter og jenter og hvordan disse kan relateres til ulikheter i seksuell uttrykk (masturabsjonsatferd)
- Sosial ønskevridighet i rapportering av masturbasjon

3. Mange kvier seg for å innrømme at de masturberer. Drøft påstanden "Kjærlighetsideologien er et hinder for masturbasjon!"

Forestillingen om den naturlige/gode seksualiteten i Norge er preget av kjærlighetsideologien og ansvarlighet. Både voksne og ungdom i Norge legitimerer sin seksuell utfoldelse med forelskelse og kjærlighet. Gjennom kjærlighetsideologien legitimerer kjærlighet ikke bare seksualitet, men seksuell aktivitet uttrykker kjærligheten man har for hverandre (å ha samleie=å elske hverandre). Innenfor dette kjærlighetsskriptet er det lite rom for masturbasjon.

Viktige momenter i besvarelsen:

- Forestillingen om den naturlige/gode seksualiteten
- Skript teori
- Beskriver kjærlighetsskriptet/kjærlighetsideologien
- Masturbasjon som erstatning for å få utløp av en seksuell spenning (kompensasjonsmodellen)
- Masturbasjon som tegn på mangler i andre seksuelle arenaer
- Masturbasjon omgitt av usikkerhet pga. vår nærmeste fortid (onani =pervertert og helseskadelig)
- Meningen seksuelle handlinger tillegges er et resultat av samfunnsprosesser